

18.10.2023

## Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

### *Lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle suurten konsernien vähimmäisveroa koskevaksi lainsäädännöksi*

Lausuntona verojaostossa käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen koskien suurten konsernien vähimmäisveroa, esitän Verohallinnon puolesta kunnioittaen seuraavaa.

Yleisesti vaikutukset Verohallinnon toimintaan on kuvattu asianmukaisesti ja esitys on toimeenpantavissa.

Verohallinto toteaa, että kyse on erittäin monimutkaisesta ja paikoin vaikeasti ymmärrettävästä kokonaisuudesta. Terminologia ja käsitteet ovat kaikki täysin uusia ja sääntely pitää sisällään erittäin paljon yksityiskohtia, jotka voivat vaikuttaa kokonaisuuteen huomattavastikin. Verohallinto huomauttaa, että sääntelyn valmistelun aikataulu on ollut erittäin tiukka ja edelleen kansainvälisillä foorumeilla käydään keskustelua eräistä yksityiskohdista. **Valmistautumisen aikataulu on myös Verohallinnolle tiukka. Tilanteen ollessa tämä, eivät esimerkiksi kaikki asiaan liittyvät ohjeet ja lomakkeet tule olemaan valmiita heti sääntelyn soveltaminen alkaessa, vaan näiden valmistelu edellyttää vielä huomattavaa työtä sääntelyn voimaantulon jälkeenkkin.**

#### Aikataulun ollessa kiireinen Verohallinto esittää seuraavat yleisemmät huomiot uuden veron toteutuksesta:

- Valittu tapa toteuttaa vero omalla erillisellä lailla on perusteltu. Verohallinto pitää erittäin tärkeänä, että vähimmäisvero toteutetaan omana itsenäisenä verolajinaan ja erillisenä esimerkiksi yhteisöjen tuloverotuksesta. Aineelliset säännöt ovat täysin omanlaisiaan ja menettelysäännöksistä osa perustuu suoraan direktiiviin. Toteuttamalla vero omana itsenäisen verolajinaan, vältetään hankalilta rajapintakysymyksiltä, ja toisaalta minimiverotusta sovelletaan myös sellaisiin konserniyksiköihin, jotka eivät ole esimerkiksi yhteisöjen tuloverotuksen piirissä. Toteuttamisen kannalta mahdollinen yhteys varsinaiseen tuloverotukseen monimutkaistaisi työtä huomattavasti sääntelyn toteuttamisen aikataulun ollessa jo nyt erittäin vaativa.
- Direktiivi jättää kansallista liikkumavaraa menettelyjen osalta. Verohallinto pitää hyvänä valittua tapaa soveltaa verotusmenettelyyn pitkälti vastaavia säännöksiä kuin normaalissa tuloverotuksessa (tietyin eroin, jotka juontuvat direktiivistä). Näin toimien voidaan soveltaa esimerkiksi osin prosesseja muutoksenhaussa sekä samoja yleisiä periaatteita, joita jo nykyisin sovelletaan laajemminkin verotuksen toimittamisen yhteydessä.
- Esityksen perusteella ei alkuvaiheessa olisi mahdollista saada Verohallinnon ennakkoratkaisua. Tätä perustellaan sillä, että OECD:n Inclusive Framework – jäsenet ovat sitoutuneet implementoimaan GloBE-säännöt ns. common approach –lähestymistavan

mukaisesti ja Inclusive Framework tutkii vielä erilaisia keinoja ja mekanismeja mm. veroriitojen ennaltaehkäisyyn ja ratkaisuun liittyen. Näillä mekanismeilla voitaisiin lisätä sääntöjen soveltamiseen liittyvää oikeusvarmuutta. Verohallinto pitää ratkaisua ennakkoratkaisujen osalta oikeana: Verotussäännöt pohjaavat kansainväliseen yhteistyöhön ja on tärkeää, että kansainvälisesti näitä sääntöjä tulkittaisiin mahdollisimman yhdenmukaisesti. On perusteltua odottaa OECD:n työn tuloksia tältä osin.

- On oletettavaa, että alkuun esiintyy paljon tulkinnanvaraisia kysymyksiä. Lakiin ehdotetaan veronkorotusten osalta siirtymäkaudeksi säännöstä, jonka perusteella veronkorotuksista luovutaan, jos konserniyksiköt ovat pyrkineet ottamaan selvää sääntöjen sisällöstä ja noudattamaan niitä hyvässä uskossa. Poikkeus ei kuitenkaan koskisi selaista toimintaa, jossa tahallisesti sääntelyä ei noudateta. Verohallinto pitää tällaista säännöstä asianmukaisena. Verohallinto myös korostaa, että tarkoitus on, että Verohallinnon kanssa pystyttäisiin matalalla kynnyksellä esimerkiksi käymään ennakkollisia keskusteluja, joissa on mahdollista löytää vastauksia laajemminkin sääntelyn soveltamisen yksityiskohtien osalta.
- Esityksessä esitetään, että kansallinen täydennysveroilmoitus annetaan vain, jos jokin konserniyksikkö olisi velvollinen maksamaan täydennysveroa. Verohallinto pitää tätä lähestymistapaa hyvänä verovelvollisten hallinnollisen työmäärän kannalta. Esityksen mukaan Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä eri ilmoituksilla ilmoitettavista tiedoista, tietojen antamisen tavasta. Verohallinto pitää ratkaisua hyvänä. Näin mahdollistetaan ilmoituksen tietosisällön muutokset, mikäli esimerkiksi OECD:n piirissä kehitettäisiin täydennysveron tietoilmoitusta.

Lauri Luukkonen  
Johtava asiantuntija